

Evaluering av nasjonale kompetansetjenester 2014

Kriterier i denne evalueringen bygger på regelverk fastsatt i forskrift om godkjenning av sykehus, bruk av betegnelsen universitetssykehus og nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten av 17. desember 2010, kapittel 4, og tilhørende veileder om Godkjenning av nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten, sist revidert 1. mai 2014.

Navn på tjenesten:	Nasjonal kompetansetjeneste for CSF/ME		
Lokalisering:	Oslo universitetssykehus HF		
<p>Tjenestens innhold: <i>Nasjonale kompetansetjenester er et virkemiddel for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde. Det skal utarbeides en kort beskrivelse (inntil 100 ord) av tjenestens innhold, formål og avgrensning. Beskrivelsen skal være forståelig for brukere og publikum generelt.</i></p>			
<p>Ja Nei Ikke oppgitt</p>			
Er tjenestens innhold, formål og avgrensning tilstrekkelig beskrevet?			
<p>Kommentar:</p> <p>Dagens beskrivelser av innhold, formål og avgrensning for de nasjonale tjenestene varierer både i kvalitet og innhold. Noen av beskrivelsene reflekterer ikke tjenestens innhold, noen er vanskelig å forstå for brukere av tjenesten og noen er ikke i tråd med regelverk for ordningen.</p> <p>Helsedirektoratet har iverksatt et arbeid for å få utarbeidet beskrivelser for alle nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten etter en felles mal. Dette arbeidet vil bli ferdigstilt i 2015.</p> <p>Gjeldende beskrivelse av tjenestens innhold, formål og avgrensning er derfor ikke vurdert for 2014.</p>			

Kvalitetssystem:

Formålet med å etablere en nasjonal kompetansetjeneste, er å utvikle og heve kvaliteten på de leverte tjenestene i hele utrednings- og behandlingsforløpet. For å kunne ivareta dette skal nasjonale kompetansetjenester etablere system for å kunne overvåke behandlingsresultater innenfor kompetansetjenestens ansvarsområde. Dette kan gjøres for eksempel ved bruk av medisinske kvalitetsregistre og biobanker mv.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det etablert et system for å overvåke behandlingsresultater?		X	
Er det knyttet kvalitetsregister eller biobank til tjenesten?	X		

Kommentar:

Det fremgår ikke av årsrapporten om tjenesten har etablert et system som gjør det mulig å overvåke behandlingsresultater innenfor kompetansetjenestens ansvarsområde.

Tjenesten har etablert en biobank som brukes i forskningsøyemed.

Forskning:

Nasjonale kompetansetjenester skal delta i forskning og etablering/oppbygging og deltagelse i nasjonale og internasjonale forskningsnettverk.

Den fremste oppgaven til en kompetansetjeneste er å bygge opp og spre kompetanse. Denne kompetansen må bygge på kunnskap som er vitenskapelig dokumentert. Slik kunnskap fremskaffes gjennom forskning, kunnskapsoppsummeringer og medisinsk metodevurdering m.m. I og med at det primære mål er å bygge opp kompetanse i andre regioner, er det viktig at disse trekkes med i forskningssamarbeid og faglige nettverk.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Drives det forskning ved tjenesten?	X		
Er det etablert forskningsnettverk hvor andre regioner inngår?		X	

Kommentar:

Det rapporteres om en publisert artikkel. 3 forskningsprosjekt pågår. Det bemerkes at ingen av disse har deltagelse fra andre helseregioner.

For senere rapporteringer etterlyses det en kort beskrivelse av behovet for forskning og i hvilken grad forskningen kan bidra til å utvikle arbeidet med utredning og behandling av pasienter innenfor kompetansetjenestens ansvarsområde.

Kompetansespredning:

En nasjonal kompetansetjeneste er i første rekke etablert for å bygge opp og spre kompetanse. Dette skal skje innenfor en rimelig tidshorison. For å oppnå ønsket effekt innenfor en tidsplan, kreves et systematisk arbeid. Alle nasjonale kompetansetjenester skal derfor utarbeide en plan for kompetansespredning. En slik plan skal bygge på en analyse/karlegging av behov og virkemiddel, og er et verktøy til å oppnå tjenestens resultatmål.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Har tjenesten utarbeidet en plan for kompetansespredning?	X		

Kommentar:

Tjenesten deltar i etter- og videreutdanning av helsepersonell. Videre har tjenesten bistått med utarbeidelse av pasientinformasjon og har arrangert lærings- og mestringskurs for pasienter og pårørende. Det jobbes med en egen nettside. Tjenesten deltar i arbeidet med utarbeidelse og implementering av nasjonal veileder for CSF/ME. Tjenesten har i samarbeid med referansegruppen utarbeidet en plan for kompetansespredning.

Ved søknad om etablering av denne nasjonale kompetansetjenesten ble det vist til at dette fagområdet var kompetansesvakt, dvs at helsetjenesten manglet kompetanse når det gjaldt undersøkelse og behandling av pasienter med CSF/ME. Oppgaven er nå at denne tjenesten skal bygge opp og spre kompetanse om dette tema. Tjenesten er etablert for å gjøre andre gode. For å kunne gjøre dette på en systematisk måte, forutsettes det at tjenesten utarbeider en plan for kompetansespredning. Planen skal beskrive hvordan dere skal kunne bygge opp og spre kompetanse slik at alle helseregionene og helsetjenesten som sådan på sikt har tilstrekkelig kompetanse til å ivareta dette fagområdet selv.

Resultatmål:

Nasjonale kompetansetjenester etableres for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde innenfor en rimelig tidshorison. Kompetansetjenesten skal utarbeide resultatmål for de oppgaver som er tillagt tjenesten og et system for å dokumentere oppnådd resultat. Resultatmål for tjenesten skal være operasjonaliserbare og skal kunne måles.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det utarbeidet resultatmål for tjenesten?		X	

Kommentar:

Det fremgår ikke om det er utarbeidet resultatmål for tjenesten.

En nasjonal kompetansetjeneste i spesialisthelsetjenesten skal bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde innenfor en rimelig tidshorison. Det betyr at alle nasjonale kompetansetjenester har en avmålt tid. Det er viktig at tjenesten allerede nå utarbeider et overordnet resultatmål som tydeliggjør hvorfor tjenesten er etablert, hva en har ønsket å oppnå ved å etablere denne tjenesten og når en ser for seg at dette resultatmålet kan nås.

Referansegruppe:

Det skal oppnevnes en faglige referansegrupper for alle nasjonale tjenester. Gruppens fremste oppgaver er å bidra til at de nasjonale tjenestene blir drevet i tråd med intensjonen og at de avgir årlig rapportering fra sitt arbeid. Oppgaver, sammensetning og funksjon fremgår av referansegruppens mandat og regelverk for ordningen.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det oppnevnt referansegruppe til tjenesten?	X		
Har referansegruppen godkjent tjenestens årsrapport?	X		
Representerer leder av referansegruppen en annen helseregion enn den region hvor tjenesten er lokalisert?	X		
Er alle helseregioner representert i referansegruppen?	X		
Har referansegruppen brukerrepresentasjon?	X		
Er det vurdert deltagelse fra andre aktører i referansegruppen?	X		

Kommentar: Det er etablert en bredt sammensatt faglig referansegruppe. Referansegruppen har godkjent tjenestens årsrapport.

Denne tjenesten ble etablert fordi helseregionene mente at det var behov for å bygge opp kompetanse i helseregionene og i helsetjenesten for øvrig. Referansegruppens tilbakemelding er viktig for å kunne fastslå om tjenesten fungerer i tråd med intensjonen og at kompetanseoppbyggingen i den enkelte helseregion og evt. i helse- og omsorgssektoren skjer i tråd med plan og resultatmål for tjenesten. Det etterlyses for fremtidige årsrapporter en bedre og mer utfyllende tilbakemelding fra referansegruppen på dette området.

Helsedirektoratets vurdering og anbefaling:

Helsedirektoratets vurdering er basert på opplysninger gitt i årsrapport fra tjenesten og kommentarer gitt av den faglige referansegruppen. Vurderingstema bygger på regelverk for ordningen.

Det vises til kommentarer gitt for det enkelte punkt i denne evalueringen.

Å bygge opp og spre kompetanse krever ressurser og tar tid. Tjenesten har allerede utarbeidet en plan for kompetansespredning og er godt i gang.

Ut fra rapporteringen synes det viktig at tjenesten utarbeider et tydelig resultatmål og en virksomhetsplan som bidrar til å systematisere tjenestens virksomhet. Videre bør tjenesten få på plass et system for å overvåke behandlingsresultater.

Konklusjon: Anbefales videreført